

Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u procesu donošenja Pravila o organizaciji tržišta električne energije rezultati javne rasprave provedene od 07. – 21. rujna 2015.

Izvešće

Načelne primjedbe

Sažetak primjedbi i prijedloga (članci na koje nije bilo primjedbi i prijedloga nisu prikazani; primjedbe koje nisu komentirane u načelnim primjedbama nalaze se u zasebnim člancima)	PRIHVAĆENO/ DJELOMIČNO PRIHVAĆENO	NIJE PRIHVAĆENO	KOMENTAR
<p>(1) Primjedba se odnosi na usklađivanje s : Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (u postupku donošenja) i Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije Zakon o obnovljivim izvorima i visokoučinkovitoj kogeneraciji Zakon o energetske učinkovitosti Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom Pravila promjene opskrbljivača električnom energijom Pravila organiziranja tržišta i Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava potrebno je međusobno u potpunosti uskladiti (konceptijski, strukturalno, pojmovno,...).</p>			<p>Primjedba je djelomično prihvaćena. Pravila je potrebno uskladiti s Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava. Smatramo da su Pravila usklađena s ostalim navedenim Zakonima i podzakonskim aktima.</p>
<p>(2) Prijedlog ovih Pravila nije na razini za usvajanje po okončanju javne rasprave, već je isti potrebno raspraviti s tržišnim sudionicima. Potrebno je izraditi jasan i razumljiv model tržišta, koji bi uz tehničke i financijske tokove obuhvatio i ugovorne klauzule koje svi ugovori moraju sadržavati – primjerice osiguranje tehničkih i mjernih podataka i financijskih jamstava, te rješavanja sporova, što se do sada pokazalo kao najosjetljiviji i najizloženiji problem.</p>		<p align="center">Nije prihvaćeno.</p>	<p>Smatramo da su Pravila dobro utvrdila model tržišta električne energije i model obračuna energije uravnoteženja. Rješavanje sporova je propisano odredbama članka 83.</p>
<p>Nužno je doraditi Pravila u smislu utvrđivanja modela tržišta električne energije i modela obračuna energije uravnoteženja.</p>		<p align="center">Nije prihvaćeno.</p>	<p>Smatramo da su Pravila dobro utvrdila model tržišta električne energije i model obračuna energije uravnoteženja.</p>
<p>Potrebno je propisati pravila vezano uz sudjelovanje tržišnog sudionika u više bilančnih grupa (EKO + BG).</p>		<p align="center">Djelomično prihvaćeno.</p>	<p>Tržišni sudionik ne može biti član dvije ili više bilančnih grupa. Prihvaćeno je djelomično zbog proizvodnih postrojenja koja su u sustavu poticanja a u vlasništvu su nekih tržišnih sudionika.</p>
<p>Nužno je potrebno definirati pravila koja se odnose na kupce s vlastitom proizvodnjom i proizvođače koji nisu članovi EKO bilančne grupe (koji su manji od 1 MW, koji nemaju dozvolu za obavljanje djelatnosti).</p>			<p>Pokriveno je Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji.</p>

Načelne primjedbe

<p>S obzirom na aktualne promjene propisa, smatramo neophodnim da opskrbljivač u obvezi javne usluge može postati obveznik plaćanja odstupanja, po posebnim uvjetima, tek nakon 01.01.2017.</p>	<p>Nije predmet POTEE-a.</p>
<p>(3) Izrazi 'sudionik na tržištu električne energije' i 'član bilančne grupe' se međusobno kose. U izrazu 'sudionik na tržištu električne energije' navodi se elektroenergetski subjekt, znači subjekt kojem je izdana dozvola za obavljanje energetske djelatnosti (obavlja najmanje jednu od energetske djelatnosti), što uključuje i operatore sustava. Dakle, oni su po definiciji sudionici na tržištu električne energije i ne treba ih dodatno navoditi uz pojam sudionika na tržištu električne energije, kao što je to navedeno u definiciji izraza 'član bilančne grupe'. Ovu primjedbu treba uskladiti kroz cijeli tekst prijedloga ovih Pravila. Potrebno je naglasiti da bi operatori sustava u tom smislu trebali imati prava kao i svaki drugi tržišni sudionik, posebice se to odnosi na Operatora distribucijskog sustava – i u dijelu energije za pokriće gubitaka i u dijelu obavljanja djelatnosti opskrbe u okviru javne usluge.</p>	<p>Djelomično prihvaćeno.</p> <p>Operatori sustava su posebne bilančne grupe zbog njihovih odgovornosti i ugovornih odnosa te ne mogu biti članovi tržišnih bilančnih grupa. Nakon odvajanja djelatnosti opskrbe u okviru javne usluge od operatora distribucijskog sustava taj novoosnovani subjekt ima pravo prelaska u tržišnu bilančnu grupu. Također obračun odstupanja operatora distribucijskog sustava se, prema HERA-inoj Metodologiji za određivanje cijena za obračun el. energije uravnoteženja SOZO-ima, vrši po drugačijim formulama nego za ostale SOZO-e.</p>
<p>(4) Ovim Pravilima treba omogućiti da proizvođač koji proizvodi električnu energiju u jednom proizvodnom postrojenju (isporučuje u mrežu) u određenom vremenskom intervalu istodobno tu energiju može koristiti za svoje potrebe u drugom proizvodnom postrojenju (npr. crpni rad, vlastita potrošnja) uz uvjet da plaća sve troškove mrežarine, tj. ne mora praktički svoju proizvodnju kupovati od opskrbljivača ili trgovca.</p>	<p>Nije prihvaćeno.</p> <p>Ne vidimo gdje je Pravilima onemogućeno korištenje vlastite proizvodnje</p>
<p>(5) Nejasno je zašto se propisuje da tržišni sudionik može bit član samo jedne bilančne grupe (čl. 34. st. 2); primjerice HEP-Proizvodnja je s MHE u EKO-bilančnoj grupi, dok je s drugim elektranama u HEP-ovoj bilančnoj grupi, ili za kupca koji želi fiksnu potrošnju osigurati kupnjom od jednog opskrbljivača, a varijabilnu od drugog opskrbljivača (u pravilu drugog VBG-a).</p>	<p>Djelomično prihvaćeno vezano za članstvo u EKO bilančnoj grupi.</p> <p>Kupac nije član ni jedne bilančne grupe a po Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava je propisano da može nabavljati električnu energiju od više tržišnih sudionika</p>

<p>6) U smislu ovih pravila “program kompenzacije“ je vezan isključivo za Operatora prijenosnog sustava koji naknadno dodatnom kupnjom ili prodajom el. energije namjerava kompenzirati ostvareno odstupanje na sučelju sa susjednim operatorima od planiranog salda razmjene po jednakovrijednim obračunskim intervalima. Zaključno, kompenzacija se odnosi na regulacijsko područje i susjedne operatore, ista je samo u nadzoru i ingerenciji operatora prijenosnog sustava, te se predlaže ne koristiti naziv kod tržišnih sudionika u RH.</p>	<p style="text-align: center;">Nije prihvaćeno.</p> <p>To je pitanje operativnog karaktera, tj. da li će bilateralni raspored kompenzacije biti dio ugovornog rasporeda HOPS-a. Nije predmet POTEE-a.</p>
<p>(7) Uskladiti pojmove i navođenje pojedinih pomoćnih usluga s HOPS-ovim Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, obveze pojedinih tržišnih sudionika s novodonesenim Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji, Zakonom o energetske učinkovitosti i drugim komplementarnim zakonima i podzakonskim propisima. Pritom je nužno referencirati se na Mrežna pravila EES-a.</p>	<p style="text-align: center;">Djelomično prihvaćeno.</p> <p>Usklađeni su pojmovi s Pravilima o uravnoteženu elektroenergetskog sustava.</p>
<p>(8) Definirati izraze „dan trgovanja“ i „dan isporuke“ – u ovim pravilima je to D-1, a dan D je dan isporuke. Dan trgovanja može biti i dan isporuke, tzv. unutar-dnevno trgovanje.</p>	<p style="text-align: center;">Prihvaćeno</p>
<p>(9) Odstupanje člana bilančne grupe je razlika između ostvarenja člana bilančne grupe i plana iznosa u ugovornom rasporedu člana bilančne grupe. Nužno je pojmovno uskladiti ovaj propis s „Balancing network codeom“.</p>	<p style="text-align: center;">Prihvaćeno</p>
<p>(10) Potrebno je novim člankom definirati ugovorni raspored EKO bilančne grupe te njihove obveze.</p>	<p style="text-align: center;">Nije prihvaćeno.</p> <p>Biti će propisano Pravilima o vođenju EKO bilančne grupe.</p>

<p>(11) Vežano za članke: 21., 27., 28. i 43. – nužna je uspostava transparentnog mehanizma za obavješćivanje svih tržišnih sudionika o ulascima i izlascima s tržišta pojedinih tržišnih sudionika te njihov status u bilančnim grupama – konkretno predlaže se da HERA ili HROTE na svojim internetskim stranicama bez odgode objavljuju takve informacije i da imaju uvijek aktualan popis tržišnih sudionika kategoriziranih s obzirom na:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) važeće dozvole za obavljanje b) energetske djelatnosti c) pravo sudjelovanja na tržištu el. energije prema čl. 27 d) pripadnost pojedinog tržišnog sudionika jednoj ili više bilančnih grupa (čl. 50 i 51), kao i njegov status u bilančnoj grupi (voditelj ili član) 	<p style="text-align: center;">Djelomično prihvaćeno.</p> <p>HROTE će na svojim web stranicama svaki mjesec objavljivati registar bilančnih grupa, članova bilančnih grupa te povezane informacije</p>
<p>(12) S obzirom na članke 74. i 75. i kupoprodaju električne energije unutar granica RH, potrebno je definirati krajnji rok za dostavu tržišnog plana voditelja bilančne grupe Operatoru prijenosnog sustava kako bi se pravovremeno uskladile ugovorne strane iz ugovora o kupoprodaji električne energije i kako bi Tržišni plan iz čl. 71., st. 3 i čl. 72. bio uravnotežen.</p>	<p style="text-align: center;">Nije prihvaćeno.</p> <p>Voditelj bilančne grupe ne dostavlja tržišni plan već operator tržišta dostavlja tržišni plan operatoru sustava. Vremena su definirana u Pravilima organiziranja tržišta električne energije te Pravilnikom o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta.</p>
<p>(13) Nadalje, potrebno je definirati i krajnji rok za dostavu tržišnog plana VBG-a OPS-u u slučaju re-plana proizvodnje i potrošnje unutar same bilančne grupe.</p>	<p style="text-align: center;">Nije prihvaćeno.</p> <p>Voditelj bilančne grupe ne dostavlja tržišni plan već operator tržišta dostavlja tržišni plan operatoru sustava.</p>

<p>14) Što se tiče slanja plana za aktivaciju pomoćnih usluga (čl. 58 i 59), također bi bilo potrebno jasno precizirati rokove:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) do kada prije početka isporuke OPS/ODS traži od VBG-a potrebne iznose energije za pojedinu uslugu? b) do kada prije početka isporuke VBG smije poslati OPS-u/ODS-u traženo u okviru tržišnog plana (odvojeno od zadnjeg važećeg tržišnog plana tržišnih sudionika unutar BG-a)? <p>Također je potrebno definirati i sljedeće situacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) što kada OPS-u/ODS-u i/ili VBG-u treba i finija granulacija vremenske rezolucije ugovornog rasporeda od 15 minuta za potrebe pružanja pomoćnih usluga? b) što kada OPS/ODS ima potrebu za promjenom dijela aktivirane usluge nakon njenog početka aktivacije? 	<p style="text-align: center;">Nije prihvaćeno.</p> <p style="text-align: center;">Nije predmet POTEE-a.</p>
<p>Smatramo da u ova pravila moraju biti uključene odredbe koje govore o neutralnosti prihoda i rashoda Operatera prijenosnog sustava na ime uravnoteženja EES RH jer tako se osigurava da su svi troškovi koje je imao HOPS na ime obavljanja djelatnosti uravnoteženja pokriveni, ali isto tako operatoru prijenosnog sustava se sprječava pokupiti više novaca nego je imao stvarnih troškova. U slučaju da neutralnost prihoda i rashoda po ovoj stavci nije zadovoljena možemo govoriti da je HOPS oštećen ili se neopravdano obogatio.</p>	<p style="text-align: center;">Nije prihvaćeno.</p> <p>Smatramo da bi to HOPS trebao propisati u Pravilima uravnoteženja elektroenergetskog sustava ili HERA kroz svoju Metodologiju.</p>
<p>Zadnje vrijeme svjedočimo čestim reklamacijama količinskim obračunima odstupanja kojima je temelj neusklađenost količinskih podataka, pa smatramo da pravila to moraju riješiti, a nikako to prepuštati ugovoru između operatora i učesnika. Razmjena podatka mora biti definirana, njen oblik određen i jednak za sve voditelje bilančnih grupa odnosno opskrbljivače.</p>	<p style="text-align: center;">Nije prihvaćeno.</p> <p>Reklamacije se odnose na ostvarenja operatora distribucijskog sustava, posebice na vremensko razdoblje očitavanja. Problem je djelomično riješen drugim poravnanjem (<i>second clearing</i>) u Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.</p>

1. Obzirom na nedavnu dinamičnost predlaganja i donošenja izmjena i dopuna zakona kojima se uređuje energetska sektor i tržište električne energije, kao i predlaganja propisa koji se donose na temelju tih zakona, potrebno je obratiti pozornost na temelju čega se donose Pravila o organiziranju tržišta električne energije. Izrada i donošenje propisa temeljem Zakona o tržištu električne energije donesenog 2013. godine (Narodne novine broj 22/13) prilično kasni u odnosu na vremenske rokove zadane predmetnim zakonom, tako da bi bilo poželjno izbjeći moguće dodatne zapreke i odugovlačenje.

2. Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u vezi prijedloga Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava (u daljnjem tekstu: Pravila o uravnoteženju) i u vezi prijedloga Pravila o organiziranju tržišta električne energije (u daljnjem tekstu: Pravila) započela su praktički istodobno (trajanje savjetovanja od 4. do 18. rujna 2015. te od 07. do 21. rujna). To je dobro ako se uzme u obzir međusobna povezanost problematike koja se uređuje tim podzakonskim aktima jer se pruža mogućnost cjelovitijeg sagledavanja. Gotovo istodobno u Hrvatski sabor su upućeni prijedlozi Zakona o dopunama Zakona o energiji i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (20. sjednica Hrvatskog sabora, rasprave za oba prijedloga zaključene 17. rujna 2015.) te Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (19. izvanredna sjednica Hrvatskog sabora, rasprava zaključena 8. rujna 2015., zakon je donesen 10. rujna 2015. i objavljen 18. rujna 2015. u Narodnim novinama 100/15).

Obzirom na međusobnu povezanost navedenih zakona i podzakonskih akata bilo bi poželjno i primjerenije da je zainteresiranoj javnosti za savjetovanje dat dulji rok od minimalnih 15 dana kako bi se omogućilo sveobuhvatno i cjelovito razmatranje prijedloga Pravila i Pravila o uravnoteženju, a samim time kvalitetno sudjelovanje.

Zbog navedene povezanosti akata u ovom smo sudjelovanju ponekad dali referencu na Pravila o uravnoteženju.

3. Zbog međusobne povezanosti zakona i podzakonskih akata navedenih u točki 2. potrebno je obratiti pozornost i uskladiti datume njihovog donošenja odnosno stupanja na snagu.

4. Obratiti pozornost na datum stupanja na snagu Pravila – neobično je da odredbe Pravila koje su vezane uz burzu električne energije uspostavljaju bilančnu grupu burze električne energije prije nego li se uspostavi model bilančnih grupa sukladno Pravilima (burza kao bilančna grupa počinje „živjeti“ prije samog modela bilančnih grupa).

5. Radi kvalitetnijeg i učinkovitijeg savjetovanja sa zainteresiranom javnošću bilo bi dobro da je uz prijedlog Pravila bio objavljen i određeni popratni dokument koji objašnjava, uključujući pojednostavljene grafičke prikaze/dijagrame, koncept Pravila i njihovu međusobnu povezanost s ostalim relevantnim propisima te zašto su u Pravilima predložena određena rješenja.

6. Rješenje predloženo Pravilima i Pravilima o uravnoteženju moglo bi se eventualno shvatiti kao određeno prijelazno rješenje u „evoluciji“ ka uobičajenom modelu bilančnih grupa. Pri tome treba biti oprezan da se na početku ne postave pogrešni temelji zbog kojih bi kasnije promjene mogle biti složene i teške.

U modelu bilančnih grupa sve se odigrava unutar i između bilančnih grupa – razmatra se ukupna potrošnja i ukupna proizvodnja bilančne grupe te razmjena između bilančnih grupa. Dakle, za svaku se bilančnu grupu razaznaje potrošnja i proizvodnja bilančne grupe te sav „ulaz“ u bilančnu grupu i sav „izlaz“ iz bilančne grupe. U tom smislu sudionici na tržištu električne energije su voditelji bilančnih grupa, a ne članovi bilančnih grupa; razmjenjuju se ugovorni rasporedi bilančnih grupa (za koje je odgovoran voditelj bilančne grupe), a ne pojedinih članova bilančnih grupa (temeljem kojih netko treći – u predloženom modelu operator tržišta, a ne voditelji bilančnih grupa, sastavlja ugovorni raspored bilančne grupe), itd.

Djelomično prihvaćeno.
Primjedbe vezane za Burzu

Voditelj bilančne grupe je odgovoran za ugovorni raspored bilančne grupe i odstupanja bilančne grupe te kako će energetska i troškovno pokrivanje odstupanja bilančne grupe raspodijeliti na članove bilančne grupe

7. U smislu iznesenog pod točkom 6. predlaže se razmotriti sljedeće vezano uz bilančne grupe operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava (operatori sustava).

Operatori sustava između ostalog su i krajnji kupci koji nabavljaju električnu energiju za vlastitu potrošnju, a k tome još spadaju u velike kupce. Kada bi se bilježilo sve što se „troši“ u bilančnoj grupi operatora sustava, sve što ulazi itd., tada bi možda trebalo prikazati kupnju za potrebe vlastite potrošnje. Na taj bi način nabava električne energije za potrebe operatora sustava bila transparentna.

Potrebnu električnu energiju za vlastitu potrošnju operator sustava kupuje od jednog ili više opskrbljivača, a što se prikazuje kao razmjena između bilančnih grupa u kojima su članovi opskrbljivači i bilančne grupe operatora sustava. S druge strane, zbog provjere međusobne usklađenosti (tzv. matching) bilančne opskrbljivači odnosno njihove bilančne grupe prodaju operatoru sustava prikazuju kao razmjenu između bilančnih grupa, a ne kao prodaju električne energije ukupnom portfelju svojih kupaca. Koncept se može razrađivati dalje ako se od početka postavi na dobre osnove.

8. Vezano uz Prijelazne i završne odredbe (članak 82. – članak 88.)

Razmotriti treba li dodati odredbu/odredbe kojima se propisuje i uređuje određeno prijelazno razdoblje za rješavanje/prelazak međusobnih odnosa između postojećih tržišnih sudionika i operatora tržišta na nove odnose prema Pravilima. Vjerojatno će uređivanje odnosa prema Pravilima (primjerice, potpisivanje novih ugovora) obavljati određenom dinamikom i trajati određeno vrijeme. Bilo bi dobro izbjeći vremenska (ne)preklapanja. Možda bi bilo dobro odrediti do kada se najkasnije moraju izvršiti „prijelazi“ na novo uređenje odnosa.

	<p>9. Dodatni komentari vezani uz Pravila i Pravila o uravnoteženju Nisu razvidna i jasna pravila za tržišnog sudionika koji sudjeluje na tržištu električne energije u više uloga – primjerice, s jedne kao član bilančne grupe (ili voditelj bilančne grupe) koji može stvoriti odstupanje koje pak uzrokuje neravnotežu u elektroenergetskom sustavu i s druge strane kao pružatelj pomoćne usluge i/ili pružatelj usluge uravnoteženja. Postavlja se pitanje kako će se navedene „sastavnice“ razlučivati kada započne uspostava predloženog sustava u praksi (primjerice, na jednom obračunskom mjernom mjestu zabilježi se ukupna energija koju je neki proizvođač predao u elektroenergetski sustav i što dalje?).</p>	
	Primjedbe na članke	
Članak 1.	U uvodu HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE trebalo bi malim slovima i u članku 2.	Nije prihvaćeno. Naziv je točan te je kao takav upisan u sudskom registru.
Članak 2.	Planiranje rada tržišta za dan unaprijed i tijekom dana isporuke - ali ima i korekcije u roku dva dana (48 sati) – pogledati članak 74. Nedostaje zarez na kraju predzadnjeg reda.	Prihvaćeno.
Članak 2.	Članak 9. Uredbe o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije navodi što se osobito utvrđuje ovim Pravilima. Predmetni članak 2. Pravila nije usklađen s člankom 9. Uredbe, pa tako niti sadržaj Pravila ne slijedi okvir zadan Uredbom.	Nije prihvaćeno. Pravila o organiziranju tržišta električne energije su pokrila sve točke Članka 9. Uredbe o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije.
Članak 3.	Ovaj članak navodi da su Pravila obvezujuća, osim za sve sudionike na TEE, i za 'sve subjekte koji sudjeluju u postupcima i aktivnostima reguliranim ovim Pravilima.' Potrebno je pojasniti na koje se to sve druge subjekte odnose ova Pravila, a da se pri tome ne radi o tržišnim sudionicima.	Nije prihvaćeno. Hrvatska energetska regulatorna agencija nije tržišni sudionik a sudjeluje u postupcima i aktivnostima reguliranim ovim Pravilima.

<p>Članak 4.</p>	<p><i>Bilančna grupa</i> je grupa koju čini jedan ili više članova bilančne grupe ...</p> <p><i>U ZoTEE bilančna grupa</i>- grupa koju čini jedan ili više sudionika na tržištu električne energije</p> <p>Stavak 2., alineja 2.</p> <p>Budući da se u Zakonu o tržištu električne energije (Narodne novine 22/13 i 95/15) te u Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (Narodne novine 85/15) izrazi isporuka električne energije i preuzimanje električne energije koriste u smislu „fizičke“ isporuke električne energije, radi usklađivanja izraza razmotriti da li je primjereno i po potrebi promijeniti izraze u kupnja i prodaja. Tako bi primjerice predmetna alineja 2. glasila:</p> <p>„- <i>bilateralni raspored</i> je raspored prodaje ili kupnje električne energije za dan isporuke temeljem sklopljenih ugovora između dva tržišna sudionika na ugovornom (bilateralnom) i organiziranom tržištu električne energije u rezoluciji 15 minuta ili višekratnika 15 minuta,“</p> <p>Ako se prihvati, tada se ova promjena proteže i na druge odredbe Pravila te bi ju na odgovarajući način trebalo primijeniti.</p> <p>Pojam „kliring“ spominje se u tekstu (kod definicije burze električne energije), a nedostaje u definicijama pojmova</p> <p>Napomena: (00:00 i 24:00 je isto vrijeme)</p> <p>Uskladiti definicije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>odstupanje bilančne grupe</i> je zbroj odstupanja članova bilančne grupe • <i>odstupanje člana bilančne grupe</i> je razlika između ostvarenja člana bilančne grupe i <i>iznosa u ugovornom rasporedu člana bilančne grupe</i> <p>Deseta alineja navedenoga članka nužno mora biti popravljena i mora se glasiti:</p> <p>„odstupanje bilančne grupe je razlika između zbroja satnih rasporeda i zbroja satnih ostvarenja svih članova bilančne grupe“</p> <p><i>Prijedlog PUEES - Odstupanje – energija uravnoteženja koja predstavlja razliku između ostvarenja i tržišne pozicije bilančne grupe u jednom obračunskom intervalu.</i></p>	<p style="text-align: center;">Djelomično prihvaćeno.</p>
------------------	--	---

<p>Članak 4.</p>	<p>Izrazi 'bilančna grupa', 'voditelj bilančne grupe', 'sudionik na tržištu električne energije' utvrđeni su u ZOTEE-om, ne treba ih ovdje navoditi i definirati.</p> <p>Pojam 'problematični opskrbljivač' navodi se već u ZOTEE-u, nije ga potrebno u ovim Pravilima definirati.</p> <p>Kod pojma 'burza električne energije' potrebno je definirati na kojem teritoriju se provodi organizirano trgovanje.</p> <p>U pojmu 'član bilančne grupe' navodi se Burza – smatramo da Burza ne može biti niti član, niti voditelj bilančne grupe. Ovaj stav sukladan je i samoj definiciji Burze kao i pojmu 'bilančne grupe' utvrđenim ZOTEE-om.</p> <p>Pojmove 'odstupanje bilančne grupe' i 'odstupanje člana bilančne grupe' potrebno je uskladiti s pojmom 'odstupanje' definiranom u <i>Pravilima o uravnoteženju EES-a</i>.</p> <p>Uskladiti termine s PUEES– bilančna skupina ili bilančna grupa.</p> <p>Stavak 2, točka 6 - preurediti naziv „dan trgovanja“ u „dan unaprijed“ (engl. Day-ahead) s obzirom da je trgovanje kontinuiran proces (prije dana unaprijed, dan unaprijed i unutar dnevna trgovina). Posebno sve više dolazi do izražaja unutar dnevna trgovina s obzirom na sve veće volatilnosti u EES-u.</p> <p>Popisu bi dodali i sljedeće dopune i to:</p> <ul style="list-style-type: none">• dan isporuke je svaki dan od 00:00 sati do 24:00 sata u kojem se odvija stvarna isporuka električne energije i ima oznaku „D“• dan trgovanja je svaki dan od 00:00 sati do 24:00 sata koji neposredno prethodi danu isporuke i ima oznaku „D-1“ <p><i>Komentar: Jednako tako predlažemo da se uz upotrebu pojma dan isporuke u zagradi piše (za dan D) , a uz upotrebu pojma dan trgovanja u zagradi piše (u danu D-1 za dan D). takav način smatramo jasnijim od opisnih riječi i tako u cijelom dokumentu.</i></p>	<p>Djelomično prihvaćeno.</p>
------------------	---	-------------------------------

<p>Članak 4.</p>	<p>Stavak 2, točka 11 – umjesto „iznosa u ugovornom rasporedu“ navesti „plana“ tako da glasi - odstupanje člana bilančne grupe je razlika između ostvarenja člana bilančne grupe i <i>plana</i> člana bilančne grupe</p> <p>Stavak 2, točka 9 – brisati</p> <p>Stavak 2, točka 15 - preurediti naziv u „kompenzacijski plan razmjene“ umjesto „program kompenzacije“ s obzirom na usku povezanost s pojmom „kompenzacija“ iz područja kompenzacije jalove energije i kompenzatorskog režima rada proizvodnih agregata u području pomoćnih usluga i na činjenicu da sve što je plan treba biti tako i nazvano, a „program“ može imati različita značenja. Također je pojam „kompenzacija“ raširen pojam i u mnogim drugim segmentima energetike, ekonomije i dr što može dovesti do zabune pri korištenju pojedinih pojmova u ovim Pravilima (npr. čl. 7) i ostalim njima komplementarnim dokumentima, npr. Pravilima o uravnoteženju EES-a i dr. Komentar se veže na točku (6) načelnih primjedbi na prijedlog ovih Pravila.</p> <p>Stavak 2 - zamijeniti redoslijed točaka 10. i 11. te najprije objasniti što je „odstupanje člana bilančne grupe“, a tek potom da njihov zbroj čini „odstupanje bilančne grupe“</p> <p>Stavak 2, točka 14 – brisati u rečenici gdje se objašnjava što je „problematični opskrbljivač“ riječ „<i>planirano</i>“, a ostaviti sve ostale situacije</p> <p>Stavak 2., alineja 2.</p> <p>Budući da se u Zakonu o tržištu električne energije (Narodne novine 22/13 i 95/15) te u Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (Narodne novine 85/15) izrazi isporuka električne energije i preuzimanje električne energije koriste u smislu „fizičke“ isporuke električne energije, radi usklađivanja izraza razmotriti da li je primjereno i po potrebi promijeniti izraze u kupnja i prodaja. Tako bi primjerice predmetna alineja 2. glasila:</p> <p>„- <i>bilateralni raspored</i> je raspored prodaje ili kupnje električne energije za dan isporuke temeljem sklopljenih ugovora između dva tržišna sudionika na ugovornom (bilateralnom) i organiziranom tržištu električne energije u rezoluciji 15 minuta ili višekratnika 15 minuta,“</p> <p>Ako se prihvati, tada se ova promjena proteže i na druge odredbe Pravila te bi ju na odgovarajući način trebalo primijeniti.</p>	<p>Prihvaćeno.</p>
------------------	---	--------------------

<p>Članak 5</p>	<p>Kod navoda da “proizvođač može kupiti od proizvođača“ treba po analogiji kao i za opskrbljivače, trgovce, pisati “kupiti od drugog proizvođača“ te dodati “ili osigurati iz vlastitog proizvodnog portfelja“.</p> <p>Ovaj članak potrebno je uskladiti s člankom 8. Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.</p> <p>Isto tako je nejasno zbog kojih bi potreba proizvođač kupovao električnu energiju. Ukoliko se Proizvođač tada pojavljuje na tržištu električne energije u svojstvu krajnjeg kupca (kupnja za vlastite potrebe), tada treba izmijeniti odredbu u ZOTEE-u po kojoj je kupac dužan izabrati svog opskrbljivača.</p> <p>Potrebno je pojasniti na koji način može Proizvođač kupiti električnu energiju „od“ Burze, a ne na burzi.</p>	<p>Djelomično prihvaćeno. Proizvođač kupuje „od“ Burze jer je trgovina na burzi anonimna.</p>
<p>Članak 7.</p>	<p>Stavak 1</p> <p>Potrebno je pojasniti na koji način proizvođač može trgovati električnom energijom u svrhu pružanja pomoćnih usluga, ukoliko se pojam pomoćnih usluga prije svega odnosi na rezervu snage za sekundarnu i tercijarnu regulaciju, a ne energiju.</p> <p>Cijeli stavak je potrebno sadržajno i terminološki uskladiti sa ZOTEE-om i <i>Pravilima o uravnoteženju EES-a</i>, te je potrebno na oba mjesta biti konzistentan s pojmovima.</p> <p>Umjesto pojma pružanja „kompenzacije“ upotrijebiti pojam pružanja „energije za kompenzacijski plan razmjene“.</p> <p>Stavak 2</p> <p>Potrebno je doraditi članak, te po analogiji s operatorom prijenosnog sustava, kao i za subjekte na tržištu, treba omogućiti i operatoru distribucijskog sustava da nabavlja energiju uravnoteženja od proizvođača.</p> <p>Također, dio stavka „... za pomoćne usluge u distribucijskoj mreži...“ zamijeniti sa „... u svrhu pružanja pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži...“</p>	<p>Djelomično prihvaćeno.</p>

Članak 8.	Ovaj članak potrebno je uskladiti sa Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji.	Prihvaćeno.
Članak 9.	Potrebno je pojasniti na koji način može Opskrbljivač kupiti električnu energiju „od“ Burze	Nije prihvaćeno. Opskrbljivač kupuje „od“ Burze jer je trgovina na burzi anonimna.
Članak 11.	<p>Stavak 1</p> <p>Potrebno je pojasniti na koji način opskrbljivač može trgovati električnom energijom u svrhu pružanja pomoćnih usluga, ukoliko se pojam pomoćnih usluga prije svega odnosi na rezervu snage za sekundarnu i tercijarnu regulaciju, a ne energiju.</p> <p>Cijeli stavak je potrebno sadržajno i terminološki uskladiti sa ZOTEE-om i <i>Pravilima o uravnoteženju EES-a</i>, te je na oba mjesta potrebno biti konzistentan s pojmovima.</p> <p>Umjesto pojma pružanja „kompenzacije“ upotrijebiti pojam pružanja „energije za kompenzacijski plan razmjene“.</p> <p>Stavak 2</p> <p>Potrebno je doraditi članak, analogno sugestiji na članak 7. Predlažemo dodati da opskrbljivač također može trgovati s ODS-om po pitanju energije uravnoteženja, kao što je kod HOPS-a.</p> <p>Također, dio stavka „... za pomoćne usluge u distribucijskoj mreži...“ zamijeniti sa „... u svrhu pružanja pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži...“</p>	Djelomično prihvaćeno. Vezano za Stavak 1 pitanje nije predmet POTEE-a.
Članak 12.	Predlaže se brisati članak jer je isto uređeno ZOIEVUK-om ili ga precizirati na način da se definira koji je dijagram preuzimanja energije kod OIE (band, dijagram koji OIE isplanira...)	Nije prihvaćeno. Pokriveno je Sporazumom između HROTE-a i opskrbljivača.
Članak 13.	Potrebno je pojasniti na koji način može Trgovac kupiti električnu energiju „od“ Burze.	Nije prihvaćeno. Opskrbljivač kupuje „od“ Burze jer je trgovina na burzi anonimna.

<p>Članak 15.</p>	<p>Stavak 1</p> <p>Potrebno je uskladiti navođenje pomoćnih usluga s Pravilima o uravnoteženju EES-a – odnosno na oba mjesta biti konzistentan s pojmovima. Umjesto pojma pružanja „kompensacije“ upotrijebiti pojam pružanja „energije za kompenzacijski plan razmjene“.</p> <p>Stavak 2</p> <p>Izmijeniti „... za pomoćne usluge u distribucijskoj mreži...“ u „... u svrhu pružanja pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži...“</p> <p>Također dodati da i trgovac može s ODS-om trgovati energijom uravnoteženja.</p>	<p>Prihvaćeno.</p>
<p>Članak 16.</p>	<p>Potrebno je definirati izraz 'uravnoteženje sustava', odnosno uskladiti terminologiju s Pravilima o uravnoteženju EES-a u kojima se u članku 3. stavak 1. definira pojam 'mehanizam uravnoteženja EES-a'.</p> <p>Radi jasnoće i dosljednosti s nazivom Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava predlaže se sljedeća promjena:</p> <p>„... i za uravnoteženje elektroenergetskog sustava.“</p> <p>Brisati dio članka „...ili preko granica RH...“</p>	<p>Pojam je definiran već u Pravilima o uravnoteženju EES-a.</p> <p>Prihvaćeno. (elektroenergetskog sustava)</p>
<p>Članak 17.</p>	<p>Dopuniti članak „...nabavu pomoćnih usluga i energije uravnoteženja...“.</p> <p>Predlaže se rješenje po kojem se ODS-u daje mogućnost da u njegovo ime na TEE nastupa energetska subjekt koji je s ODS-om ugovorio isporuku električne energije za pokriće gubitaka.</p> <p>Brisati dio članka „...ili preko granica RH...“</p>	<p>Djelomično prihvaćeno.</p> <p>Nejasno je na koji način bi u ime tržišnog sudionika sudjelovao neki drugi tržišni sudionik.</p>

Članak 18.	<p>Predlaže se riječ 'anonimnog' zamijeniti s riječi 'organiziranog'.</p> <p>Radi jasnoće predlaže se sljedeća promjena: „Burza pruža članovima Burze uslugu anonimnog trgovanja električnom energijom putem informacijskog sustava za trgovanje električnom energijom članovima burze (u daljnjem tekstu: trgovačka platforma).</p>	<p>Djelomično prihvaćeno. Dodano organiziranog.</p>
Članak 19.	<p>Stavak 1</p> <p>Izmijeniti na način da se briše 'operatori sustava' budući su oni po definiciji tržišni sudionici.</p> <p>Potrebno je pojasniti čime se stječe pravo sudjelovanja na TEE.</p>	<p>Djelomično prihvaćeno. Pravilima je pojašnjeno pravo na sudjelovanju na TEE.</p>
Članak 21.	<p>Potrebno je utvrditi o kojem roku se radi.</p> <p>Potrebno je pojasniti na temelju čega tržišni sudionik gubi pravo sudjelovanja na TEE.</p> <p>Dopuniti članak – „...obavijestiti Burzu i sve ostale sudionike, javno, putem web stranice...“</p>	<p>Djelomično prihvaćeno. Gubitak prava sudjelovanja na TEE je pojašnjeno u ostalim člancima.</p>
Članak 22.	<p>Ugovor o sudjelovanju na tržištu električne energije ili Ugovor o odgovornosti za odstupanje – uskladiti termine.</p>	<p>Nije prihvaćeno. Navedeni ugovori su različiti. Ugovor o sudjelovanju na tržištu električne</p>
Članak 23.	<p>Nadopuniti stavak.1 – „...ishoditi dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti u skladu s Pravilnikom o dozvolama za obavljanje energetske djelatnosti i vođenju registra izdanih i oduzetih dozvola za obavljanje energetske djelatnosti</p>	<p>Prihvaćeno.</p>
Članak 27.	<p>Operator tržišta sukladno članku 21. obavještava Burzu o gubitku prava tržišnog sudionika na sudjelovanje na TEE, stoga se predlaže i u ovom članku navođenje Burze.</p> <p>Članak nadopuniti – „Operator tržišta dužan je javno, putem web stranice obavijestiti...“</p> <p>Također nadopuniti „...koji je stekao i izgubio pravo za sudjelovanje...“</p>	<p>Djelomično prihvaćeno.</p>

<p>Članak 28.</p>	<p>Stavak 1</p> <p>Dodati pored navedenih subjekata također i: trgovce, proizvođače i ostale tržišne sudionike s kojima ima sklopljene ugovore o kupoprodaji.</p> <p>Prijedlog – nakon prvog stavka dodati sljedeći stavak: „Operator tržišta dužan je bez odgode nakon primitka pisane obavijesti iz stavka 1, na svojim internetskim stranicama objaviti takvu namjeru te poslati obavijest putem elektroničke pošte svim tržišnim sudionicima tržišta el. energije u Republici Hrvatskoj“.</p> <p>Prijedlog – maknuti riječ „problematični“ u situaciji kada opskrbljivač planirano izlazi s tržišta i kada pravovremeno raskine sve ugovorne odnose sa subjektima s kojima je imao te ugovorne odnose.</p> <p>Stavak 2</p> <p>Dodati pored navedenih subjekata također i: trgovce, proizvođače, opskrbljivače i ostale tržišne sudionike s kojima ima sklopljene ugovore o kupoprodaji.</p> <p>U ovom stavku navodi se s kim je sve problematični opskrbljivač dužan raskinuti ugovore u slučaju planiranog izlaska s TEE – što je s njegovom obvezom prema krajnjim kupcima?</p> <p>Ostale primjedbe</p> <p>Predlaže se novo poglavlje 'Standardi i postupci vezani uz problematičnog opskrbljivača na tržištu električne energije'.</p> <p>Postavlja se pitanje koji je standardni postupak u slučaju neplaniranog izlaska opskrbljivača s tržišta električne energije.</p> <p>Također, potrebno je utvrditi tko obavještava energetskog subjekta koji obavlja opskrbu u okviru javne usluge, o izlasku problematičnog opskrbljivača – odnosno onog koji preuzima kupce od problematičnog opskrbljivača.</p>	<p style="text-align: center;">Djelomično prihvaćeno.</p> <p style="text-align: center;">Obveza prema krajnjim kupcima je uređena drugim podzakonskim aktima.</p>
<p>Članak 29.</p>	<p>Potrebno je pojasniti što se podrazumijeva pod pojmom 'ozbiljnog poremećaja na tržištu električne energije'.</p> <p>Prijedlog – dodati sljedeći stavak: „Operator tržišta dužan je bez odgode na svojim internetskim stranicama objaviti ovu informaciju te poslati obavijest putem elektroničke pošte svim tržišnim sudionicima tržišta el. energije u Republici Hrvatskoj“.</p>	<p style="text-align: center;">Djelomično prihvaćeno.</p>

Članak 29.	Nedostaje Operator distribucijskog sustava.	<p>Prihvaćeno. Zbog mogućih budućih ugovornih odnosa.</p> <p>Iako trenutno Operator distribucijskog sustava nema ugovorne odnose s opskrbljivačima te zbog toga u prvoj verziji nije stavljen ODS.</p>
Članak 30.	<p>Propisati da proizvođač sa značajnim i brojnim proizvodnim portfeljem može biti u više bilančnih grupa (npr. velike elektrane u HEP-ovoj bilančnoj grupi, a MHE u sustavu poticaja ili premijskom modelu u EKO bilančnoj grupi) kao i veliki kupac (npr. od jednog opskrbljivača fiksna isporuka, a od drugog varijabilna).</p> <p>Predlaže se brisanje 'bilančne grupe burze električne energije' te 'bilančne grupe operatora distribucijskog sustava'.</p>	<p>Djelomično prihvaćeno.</p> <p>Bilančne grupe burze i operatora distribucijskog sustava su zbog svojih specifičnosti van tržišnih bilančnih grupa. Posebno ODS zbog drugačijeg obračuna odstupanja, tj. po drugačijim formulama. Vidjeti Metodologiju za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja SOZO-ima.</p>
Članak 32.	<p>Predlaže se dodati stavak: Voditelj EKO bilančne skupine dužan je opskrbama dostavljati ugovorne rasporede OIE, koje moraju preuzimati sukladno Zakonu o OIE i visokoučinkovitoj kogeneraciji, najkasnije D-1 do 08:00h (prije aukcija prijenosnih prekograničnih kapaciteta)</p> <p>Predlaže se brisati stavak 2 budući proizlazi iz ZOIEiVUK.</p> <p>U stavku 3. dodati riječ „EKO“ prije riječi „bilančna“.</p> <p>Stavak 2.</p> <p>Predlaže se ispravak:</p> <p>„... a koje-koji imaju pravo na poticajnu cijenu ...“Prema Zakonu o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine 100/15) koristi se naziv „ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom“ te u skladu s</p>	<p>Djelomično prihvaćeno.</p> <p>Nakon početka planiranja i rada EKO bilančne grupe neće se više dostavljati ugovorni raspoređi opskrbljivačima.</p> <p>Prihvaćen ispravak.</p>
Članak 33.	Dopuniti – „Članovi tržišne bilančne grupe su proizvođači, trgovci, opskrbljivači i operator distribucijskog sustava...“, budući se tržišna bilančna grupa odnosi na tržišne sudionike, a po definiciji je operator distribucijskog sustava tržišni sudionik.	<p>Djelomično prihvaćeno. (Do 01.01.2017.)</p>

<p>Članak 34.</p>	<p>Stavak 2</p> <p>Omogućiti tržišnim sudionicima sudjelovanje u više bilančnih grupa.</p>	<p>Nije prihvaćeno.</p> <p>Nije zamišljen takav model. Pitanje je kako podijeliti, na primjeru opskrbljivača i proizvođača, ostvarenja OMM-ova na više bilančnih grupa. Postavlja se pitanje prijave ugovornih rasporeda.</p>
<p>Članak 35.</p>	<p>Brisati (vidi načelne primjedbe).</p>	<p>Nije prihvaćeno.</p> <p>BG operatora distribucijskog sustava je specifična jer ODS može odstupati kao tržišni sudionik i kod planiranja gubitaka te je zbog toga dok ima dvije odgovornosti za odstupanje mora biti jedini član bilančne grupe.</p>
<p>Članak 37.</p>	<p>Odredba o dostavi podataka o potvrdama o usklađenosti (način dostave potvrde o usklađenosti ugovora o opskrbi povlaštenog kupca s ugovorom o korištenju mreže povlaštenog kupca,) nije usklađena s Pravilima o promjeni opskrbljivača električnom energijom koje je donijela HERA (u Pravilima ne postoji takva odredba).</p> <p>Alineja 4.</p> <p>Promijeniti „ugovor o opskrbi povlaštenog kupca“ i „ugovor o korištenju mreže povlaštenog kupca“ u važeće nazive:</p> <p>„ugovor o opskrbi krajnjeg kupca“</p> <p>„ugovor o korištenju mreže“</p> <p>Alineja 5.</p> <p>„- način dostave obračunskih podataka za pojedine tržišne sudionike“ – O kojim se podacima ovdje radi i čemu služe? Trebaju li možda obračunski podaci vezani uz BG?</p> <p>Alineja 8.</p> <p>Umjesto „obračuna energije odstupanja bilančne grupe“ treba pisati „obračun odstupanja bilančne grupe“ sukladno Pravilima o uravnoteženju.</p>	<p>Prihvaćeno.</p>

Članak 38.	Predlaže se brisanje članka sukladno primjedbi na članak 30.	Nije prihvaćeno. Objašnjeno ranije. Ne može, burza koja nije odgovorna za odstupanje, biti u ostalim bilančnim grupa koje su odgovorne za odstupanje.
Članak 41.	Uskladiti termine - 41. 2. Ugovora o odstupanju ili odgovornosti za odstupanje Predlaže se brisanje stavka 2.	Djelomično prihvaćeno. Odbija se brisanje stavka 2. Algoritam <i>matchinga</i> po definiciji ne odstupa.
Članak 42.	Umjesto „operator prijenosnog sustava“ treba pisati „Operator prijenosnog sustava“ Umjesto „obavještava operatora tržišta“ treba pisati „obavještava Operatora tržišta“	Prihvaćeno.
Članak 43.	Prijedlog – dodati sljedeći stavak: „Operator tržišta dužan je bez odgode na svojim internetskim stranicama objaviti ovu informaciju te poslati obavijest putem elektroničke pošte svim tržišnim sudionicima tržišta električne energije u Republici Hrvatskoj“.	Nije prihvaćeno. Već je uključeno u drugim odredbama. Svaki mjesec se na web-u operatora tržišta objavljuju promjene.
Članak 43.	Umjesto „Ugovora o odstupanju“ treba pisati „Ugovora o odgovornosti za odstupanje“	Prihvaćeno.
Članak 44.	Dodati opise načina i oblika dostave podataka za kontrolu podataka koje se tretira kao ostvarenje opskrbljivača.	Nije prihvaćeno. Spada pod uređenje ostalih međusobnih odnosa
Članak 45.	Predlažemo dopunu članka točkama: - Prava i obveze voditelja i članova bilančne grupe - Uvjete i visinu financijskog jamstva svakog člana bilančne grupe.	Nije prihvaćeno. Članovi i VBG sami definiraju ugovorne odnose te navedene točke su pokrivena pod točkom „uređenje ostalih međusobnih odnosa“

<p>Članak 50.</p>	<p>Stavak 1. Predlaže se na kraju rečenice prije točke dodati tekst: „nakon mjeseca zaprimanja Ugovora o članstvu u bilančnoj grupi“</p> <p>Stavak 2. Trebalo li možda umjesto „nakon mjeseca zaprimanja zahtjeva za članstvom u bilančnoj grupi“ pisati „nakon mjeseca zaprimanja Ugovora o članstvu u bilančnoj grupi“?</p>	<p>Prihvaćeno.</p>
<p>Članak 51.</p>	<p>Stavak 1</p> <p>Potrebno je precizirati stavak na način da članovi bilančne grupe u slučaju prestanka sudjelovanja na TEE tržišnog subjekta koji ima status VBG-a, mogu izabrati novog VBG-a između sebe, odnosno da ne moraju postati članovi i/ili VBG-ovi novih bilančnih grupa.</p> <p>Stavak 1. Može li u navedenom slučaju u toj postojećoj grupi jedan od dotadašnjih članova postati voditelj bilančne grupe (u daljnjem tekstu: VBG)? Ako može, možda bi i to trebalo dodati u tekst odredbe.</p>	<p>Prihvaćeno.</p>
<p>Članak 52.</p>	<p>Točka (1), (4)-(9) – predlaže se brisanje. Ovi ugovori su nepotrebni za obavljanje poslova Operatora tržišta definiranih ZOTEE-om. Operatoru tržišta su potrebni ugovorni rasporedi, tj. obveze koje proizlaze iz navedenih ugovora, a ne sami ugovori.</p> <p>Točku (6) izmijeniti da glasi - „ugovora o pružanju energije za kompenzacijski plan razmjene“</p> <p>Točku (12) potrebno je precizirati na kojeg operatora sustava se odnosi. Ugovor o međusobnim odnosima između ODS-a i opskrbljivača se ne navodi nigdje u tekstu ovih Pravila.</p> <p>Točka 8. Treba li tu pisati „ugovora o pružanju usluge uravnoteženja“? – to bi bilo u skladu s Pravilima o uravnoteženju</p> <p>Točka 9. Treba li tu pisati „ugovora o odgovornosti za odstupanje“? – to bi bilo u skladu s Pravilima o uravnoteženju</p>	<p>Prihvaćena točka 8. i točka 9. Djelomično prihvaćeno.</p> <p>Ostavljene su ugovorne obveze koje proizlaze a izbrisani ugovori.</p> <p>Točka (12) obuhvaća oba operatora sustava. Iako operator distribucijskog sustava nema ugovorne odnose s opskrbljivačima ostavlja se prostor za buduće ugovore.</p>
<p>Članak 55.</p>	<p>Vidi komentar na čl. 6 (prodaju krajnjim kupcima).</p>	<p>Nije prihvaćeno.</p> <p>Ne postoji komentar na članak 6. Proizvođač ne može opskrbljivati krajnje kupce osim za vlastite potrebe.</p>

<p>Članak 55.</p>	<p>Razmotriti da li bi bilo primjereno alineju 2. razdvojiti u dvije – jednu koja se odnosi na kupoprodaju unutar Republike Hrvatske i jednu koja se odnosi na prekograničnu kupoprodaju. Primjerice: - plan kupoprodaje električne energije unutar Republike Hrvatske raspoređen po tržišnim sudionicima - plan prekogranične kupoprodaje električne energije raspoređen po tržišnim sudionicima i granicama Republike Hrvatske posebno za uvoz i posebno za izvoz</p>	<p>Prihvaćeno.</p>
<p>Članak 56.</p>	<p>Alineja 1. Umjesto „sumarno za kupce“ pisati „sumarno za krajnje kupce“ Alineja 3. Vidjeti prijedlog za članak 55.</p>	<p>Prihvaćeno.</p>
<p>Članak 58.</p>	<p>Dodati plan potreba pomoćnih usluga i ugovorene pojedinačne pomoćne usluge – predlaže se ovim Pravilima utvrditi dosadašnju praksu u dostavljanju plana, re-plana i aktivacije pomoćnih usluga. Točku 3. izmijeniti da glasi – „provedbu kompenzacijskog plana razmjene“ Prijedlog – dodati stavak: „U slučaju aktivacije pomoćnih usluga i uravnoteženja sustava od strane operatora sustava, voditelj bilančne grupe dostavlja, u ime i za račun tržišnog sudionika koji pruža uslugu, izmijenjeni tržišni plan prije isporuke, a ukoliko to zbog tehničkih ograničenja nije moguće, onda neposredno nakon isporuke“ Alineja 2. Umjesto „uravnoteženje sustava“ pisati „uravnoteženje elektroenergetskog sustava“ Eventualno dodati na kraju alineju „- kupnju električne energije za vlastitu potrošnju“ – vidjeti načelnu primjedbu pod točkom XX.</p>	<p>Nigdje nije zabranjeno dostavljati svoj plan te odredbama o unutar-dnevnoj trgovini se omogućavaju promjene. Prihvaćena promjena Alineja 2.</p>
<p>Članak 59.</p>	<p>Dodati plan potreba pomoćnih usluga i ugovorene pojedinačne pomoćne usluge – ovim Pravilima potrebno je utvrditi dosadašnju praksu u dostavljanju plana, re-plana i aktivacije pomoćnih usluga. Vidi komentar na čl. 58. Eventualno na kraju dodati „i za kupnju električne energije za vlastitu potrošnju“ - – vidjeti načelnu primjedbu pod točkom 7.</p>	<p>Nije predmet POTEE-a.</p>

Članak 63.	Vidjeti raniji komentar u vezi isporuke i preuzimanja i prodaje i kupnje.	Prihvaćeno.
Članak 64.	Vidjeti raniji komentar u vezi isporuke i preuzimanja i prodaje i kupnje.	Prihvaćeno.
Članak 66.	Vidjeti raniji komentar u vezi isporuke i preuzimanja i prodaje i kupnje.	Prihvaćeno.
Članak 66.	Predlaže se brisanje. Obveze tržišnih sudionika utvrđene su Zakonom o energiji i Zakonom o tržištu električne energije.	Prihvaćeno.
Članak 67.	Izbrisati „u danu trgovanja“ i dodati „u danu prije početka isporuke električne energije“ U članku 67. manjka opis da se to odnosi na dan isporuke (dan „D“), a svakako predložimo da se za dan trgovanja ili dan unaprijed upotrebljava pojam D-1 ili D-2 (ovisi koliko je dana pred danom isporuke dan trgovanja), a za dan isporuke da se upotrebljava pojam dan „D“.	Djelomično prihvaćeno.
Članak 68.	Izbrisati „u danu trgovanja“ i dodati „u danu prije početka isporuke električne energije“	Prihvaćeno.
Članak 69.	Izbrisati „u danu trgovanja“ i dodati „u danu prije početka isporuke električne energije“	Prihvaćeno.
Članak 71.	Stavak 4. „za razmatrane iznose u ugovornom rasporedu bilančne grupe“ – Što je to ugovorni raspored BG? Trebalo bi odgovarajuće promijeniti tekst.	Prihvaćeno.
Članak 72.	Izbrisati „u danu trgovanja“ i dodati „u danu prije početka isporuke električne energije“ Umjesto „tržišni plan“ pisati „Tržišni plan“.	Prihvaćeno.

Članak 73.	<p>Stavak 2. – vidjeti pod članak 72.</p> <p>Stavak 3. Predlaže se ispravak: „... iz Radnog priručnika ENTSO-E te ga ih bez odgode ...“</p>	Prihvaćeno.
Članak 74.	Stavak 2) - 48 sati nakon razdoblja na koje se izmjena odnosi – moguće povećanje broja zahtjeva za pristup mjernim podacima ...	Nedovoljno jasna primjedba. Molimo dodatno objašnjenje
Članak 81.	Operator distribucijskog sustava po definiciji je tržišni sudionik, predlaže se brisanje pojma 'Operator distribucijskog sustava'.	<p>Nije prihvaćeno.</p> <p>Operator distribucijskog sustava je definiran drugačije nego tržišni sudionik Zakonom o tržištu električne energije</p>
Članak 82.	Predlaže se brisanje članka. Opskrbljivač u obvezi javne usluge tržišni je sudionik kao i svaki drugi opskrbljivač (u smislu dozvole za obavljanje energetske djelatnosti).	Djelomično prihvaćeno.
Članak 82.	Brisati (vidi načelne primjedbe).	Nedovoljno jasna primjedba. Molimo prijedlog definiranja odgovornosti bilančne grupe Operatora distribucijskog sustava.
Članak 83.	Predlaže se propisati rezoluciju bilateralnog rasporeda ovim Pravilima	<p>Nije prihvaćeno.</p> <p>U slučaju promjene rezolucije bi trebali mijenjati Pravila.</p>
Članak 88.	<p>Predlaže se da ova Pravila u cijelosti stupe na snagu u isto vrijeme.</p> <p>Također ukazujemo na Ustavnu odredbu po kojoj akt stupa na snagu najmanje osam dana od objave, osim u slučaju opravdanog razloga kojeg je potrebno navesti.</p>	<p>Nije prihvaćeno.</p> <p>Odredbe vezane za rad Burze stupaju na snagu 15 dana nakon dana objave dok se ostale odgađaju sukladno Zakonu o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji te da se da vremena za prilagodbu tržišnim sudionicima.</p>
Članak 88.	Obratiti pozornost na datum stupanja na snagu Pravila – neobično je da odredbe Pravila koje su vezane uz burzu električne energije uspostavljaju bilančnu grupu burze električne energije prije nego li se uspostavi model bilančnih grupa sukladno Pravilima (burza kao bilančna grupa počinje „živjeti“ prije samog modela bilančnih grupa).	Prihvaćeno.